

Dokument zasedanja

A8-0033/2017

8.2.2017

POROČILO

o sredstvih EU za enakost spolov
(2016/2144(INI))

Odbor za pravice žensk in enakost spolov

Poročevalka: Clare Moody

VSEBINA

	Stran
PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA	3
OBRAZLOŽITEV	16
MNENJE ODBORA ZA PRORAČUN	18
MNENJE ODBORA ZA PRORAČUNSKI NADZOR	21
IZID KONČNEGA GLASOVANJA V PRISTOJNEM ODBORU	25
POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU V PRISTOJNEM ODBORU	26

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o sredstvih EU za enakost spolov (2016/2144(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 2 in drugega pododstavka člena 3(3) Pogodbe o Evropski uniji (PEU) ter člena 8 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju člena 23 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU, Euratom) št. 1311/2013 z dne 2. decembra 2013 o večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020¹,
- ob upoštevanju medinstitucionalne skupne izjave o vključevanju načela enakosti spolov, priložene večletnemu finančnemu okviru,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1304/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o Evropskem socialnem skladu in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1081/2006²,
- ob upoštevanju Medinstitucionalnega sporazuma z dne 2. decembra 2013 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju³,
- ob upoštevanju sporočila Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu z naslovom Vmesni pregled/revizija večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020: Proračun EU, usmerjen v rezultate (COM(2016)0603),
- ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije o letnem poročilu 2014 o spremljanju programa Obzorje 2020 (SWD(2016)0123),
- ob upoštevanju delovnega dokumenta Komisije o izkazih operativnih odhodkov programov za predlog splošnega proračuna Evropske unije za proračunsko leto 2017 (COM(2016)0300),
- ob upoštevanju skupnega delovnega dokumenta služb Komisije z naslovom Gender Equality and Women's Empowerment: Transforming the Lives of Girls and Women through EU External Relations 2016-2020 (Enakost spolov in krepitev vloge žensk: spreminjanje življenja deklet in žensk prek zunanjih odnosov EU v obdobju 2016–2020, SWD(2015)0182),
- ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije z naslovom Strategic engagement for gender equality 2016-2019 (Strateška prizadevanja za enakost spolov v obdobju 2016–2019, SWD(2015)0278),

¹ UL L 347, 20.12.2013, str. 884.

² UL L 347, 20.12.2013, str. 470.

³ UL C 373, 20.12.2013, str. 1.

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. septembra 2016 o ustvarjanju ugodnih razmer na trgu dela za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja¹,
 - ob upoštevanju študije o proračunu EU za enakost spolov, ki jo je leta 2015 objavil tematski sektor D Evropskega parlamenta in nadaljnje študije o uporabi sredstev za enakost spolov v izbranih državah članicah, ki jo je leta 2016 objavil tematski sektor C,
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 21. septembra 2010 z naslovom Strategija za enakost žensk in moških 2010–2015 (COM(2010)0491),
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 8 marca 2016 o vključevanju načela enakosti spolov v delo Evropskega parlamenta²,
 - ob upoštevanju poročila Sveta Evrope o upoštevanju vidika spola pri pripravi proračuna: končno poročilo skupine strokovnjakov o upoštevanju vidika spola pri pripravi proračuna, Strasbourg, 2005,
 - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za pravice žensk in enakost spolov in mnenj Odbora za proračun ter Odbora za proračunski nadzor (A8-0033/2017),
- A. ker je enakost žensk in moških temeljna vrednota Evropske unije, zapisana v Pogodbah; ker člen 8 PDEU določa vključevanje načela enakosti spolov, in sicer je v tem členu navedeno, da si Unija v vseh svojih dejavnostih prizadeva odpraviti neenakosti in spodbujati enakosti med moškimi in ženskami;
 - B. ker je med 17 cilji trajnostnega razvoja v okviru Združenih narodov, ki jih je treba doseči do leta 2030, cilj št. 5 o enakosti spolov, ki velja za vseh 17 ciljev;
 - C. ker je v dokumentu Komisije o strateških prizadevanjih za enakost spolov v obdobju 2016–2019, objavljanem decembra 2015, poudarjena ključna vloga finančnih sredstev EU za podporo enakosti spolov; ker nobena institucija EU ni dosledno uveljavila načela upoštevanja vidika spola pri pripravi proračuna;
 - D. ker odločitve o odhodkih in prihodkih različno vplivajo na ženske in moške;
 - E. ker Parlament v svoji resoluciji z dne 6. julija o pripravah na povolilno revizijo večletnega finančnega okvira 2014–2020: prispevek Parlamenta pred predložitvijo predloga Komisije podpira učinkovito vključevanje načela enakosti spolov;
 - F. ker se vprašanja spola običajno v večji meri obravnavajo na področjih t. i. mehke politike, na primer razvoj človeških virov, kot v okviru t. i. trde politike, ki prejema višjo finančno podporo.
 - G. ker je treba za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja zagotoviti dobro zastavljen sistem za dopust, povezan z varstvom in nego, poleg visokokakovostne, cenovno sprejemljive in dostopne nege, vključno z javnimi zmogljivostmi, in ker je

¹ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0338.

² Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0072.

treba izdatke za te zmogljivosti obravnavati kot infrastrukturne naložbe; ker sta ta dva dejavnika osnovni pogoj za udeležbo žensk na trgu dela, na vodilnih položajih ter na področju znanosti in raziskav ter s tem za enakost spolov;

- H. ker so Evropski parlament, Komisija in Evropski svet v skupni izjavi pozvali, naj se v letni proračunski postopek za večletni finančni okvir 2014–2020 po potrebi vključijo elementi za enakost spolov, pri čemer se upoštevajo načini, na katere splošni finančni okvir Unije prispeva k večji enakosti spolov in zagotavlja vključevanje načela enakosti spolov; ker je treba kljub temu okrepiti trdno zavezanost vključevanju načela enakosti spolov, saj je bilo izvajanje veljavnih politik minimalno in se vprašanju enakosti spolov ni namenilo dovolj proračunskih sredstev;
- I. ker se po krizi leta 2008 v javni razpravi in programu politike na ravni EU in nacionalni ravni enakosti spolov očitno pripisuje manjši pomen; ker bo zaradi fiskalne konsolidacije in proračunskih omejitev, ki so posledica krize, verjetno še manj razpoložljivih sredstev za strategije in organe za enakost spolov;
- J. ker bi morale vse evropske institucije v času krize zaupanja v EU prednostno zagotoviti popolno preglednost svojih financ in tega ne bi smele prezreti;
- K. ker cilj o enakosti spolov v Evropi glede na indeks enakosti spolov za leto 2015, ki ga je objavil Evropski inštitut za enakost spolov, še zdaleč ni uresničen;
- L. ker je eno izmed najbolj izpovednih meril enakosti spolov enako plačilo; ker so enako pomembna tudi prizadevanja EU in rezultati teh prizadevanj na področju krepitve udeležbe žensk na trgu dela in enake ekonomske neodvisnosti žensk in moških, spodbujanja enakosti žensk in moških pri odločanju, boja proti nasilju na podlagi spola ter zaščite in podpore za žrtve ter spodbujanja enakosti spolov in pravic žensk po svetu;
- M. ker so Združeni narodi v Pekinških izhodiščih za ukrepanje iz leta 1995 pozvali k upoštevanju različnosti spolov v proračunskih postopkih;

Splošne pripombe

1. pozdravlja, da naj bi se načelo enakosti spolov v skladu s členom 8 PDEU kot medsektorski politični cilj proračuna vključevalo v sklade in programe EU;
2. vseeno obžaluje, da se politična zavezanost EU na visoki ravni enakosti spolov in vključevanju načela enakosti spolov še vedno popolnoma ne odraža pri dodeljevanju proračunskih sredstev in odločitvah glede njihove porabe v okviru vseh področij politike EU kot del metodologije upoštevanja enakosti spolov pri pripravi proračuna;
3. ugotavlja, da je upoštevanje enakosti spolov pri pripravi proračuna del celovite strategije o enakosti spolov, in zato poudarja, da je zavezanost institucij EU na tem področju bistvenega pomena; v zvezi s tem obžaluje, da za obdobje 2016–2020 ni bila sprejeta strategija EU za enakost spolov, in poziva Komisijo, naj dokument o strateških prizadevanjih za enakost spolov za obdobje 2016–2019 sprejme v obliki sporočila, ki bo odražalo sklepe Sveta z dne 16. junija 2016 o enakosti spolov, in tako okrepi status tega dokumenta;

4. poudarja, da so strukture in procesi, povezani s pripravo proračuna, pomembni in da je treba tiste, pri katerih se je izkazalo, da podpirajo ali nenamerno spodbujajo neenakost spolov, spremeniti;
5. ugotavlja, da so za razvoj struktur in postopkov, pri katerih se upošteva različnost spolov, nujni ozaveščanje in usposabljanje o vključevanju načela enakosti spolov ter priprava proračuna ob upoštevanju enakosti spolov;
6. ugotavlja, da nekateri programi EU (npr. Evropski socialni sklad, program za pravice, enakost in državljanstvo 2014–2020, program Obzorje 2020, instrument za predpristopno pomoč II na področju humanitarne pomoči, instrument za razvojno sodelovanje in evropski instrument za demokracijo in človekove pravice) vsebujejo posebne ukrepe, povezane z enakostjo spolov, medtem ko drugi npr. program za zaposlovanje in socialne inovacije, Sklad za evropsko pomoč najbolj ogroženim, Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo ter Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji) vsebujejo sklicevanja na splošna načela enakosti spolov, zelo malo programov pa dejansko določa jasne cilje in namenska sredstva ali zagotavlja sistematično izvajanje in spremljanje;
7. obžaluje, da je v številnih programih enakost spolov le presečni cilj, zaradi česar je poleg manjše podpore za ukrepe, pri katerih se upošteva različnost spolov, tudi skoraj nemogoče oceniti znesek sredstev, ki se dodelijo za vprašanja spola¹;
8. obžaluje, da večina programov, ki jih financira EU, nima posebnih ciljnih ukrepov, pri katerih se dodelijo posebna proračunska sredstva za enakost spolov; poudarja, da bi bilo treba enakost spolov priznati kot cilj politike v naslovih proračuna EU in torej opredeliti znesek, ki se dodeli posameznim ciljem in ukrepom politike, da bodo ti naslovi bolj pregledni in ne bodo zasenčili ciljev enakosti spolov; prav tako meni, da bi bilo treba v okviru nalog proračunskega nadzora pokazati, v kakšnem obsegu proračun EU in njihovo izvrševanje podpirata ali ovirata politike enakosti spolov;
9. obžaluje, da se pri oblikovanju in izvajanju politike na ravni EU ali na ravni nacionalnih institucij zelo redko uporabljajo orodja za vključevanje načela enakosti spolov, kot so kazalniki, vezani na spol, ocena učinka na enakost spolov in priprava proračuna ob upoštevanju enakosti spolov; obžaluje sedanje pomanjkanje celovitih kazalnikov, vezanih na spol, in po spolu razčlenjenih podatkov in poudarja, da bi moral Evropski inštitut za enakost spolov zbirati kazalnike, vezane na spol, in po spolu razčlenjene podatke, da bi bilo mogoče pridobiti zanesljiv pregled učinka politik EU na enakost spolov ter ustvariti pravo finančno in proračunsko odgovornost v zvezi s tem; poudarja temeljno vlogo Evropskega inštituta za enakost spolov pri zapolnitvi vrzeli v sodelovanju med statistiki in oblikovalci politik, da bi povečali ozaveščenost o izzivih pri zbiranju občutljivih podatkov; zato ponavlja svoj poziv k nadaljnjemu razvoju kazalnikov in statističnih podatkov o enakosti spolov, da bo mogoče proračun EU oceniti z vidika spola in spremljati upoštevanje enakosti spolov pri njegovi pripravi;
10. obžaluje, da kljub skupni izjavi o vključevanju načela enakosti spolov, priloženi večletnemu finančnemu okviru, na tem področju ni bilo doseženega občutnega

¹ Delovni dokument Komisije o izkazih operativnih odhodkov programov za predlog splošnega proračuna Evropske unije za proračunsko leto 2017 (COM(2016)0300), str. 15.

napredka;

11. zelo obžaluje, da se iz večletnega finančnega okvira 2014–2020 ni izoblikovala jasna strategija za enakost spolov s posebnimi in konkretnimi cilji ter dodelitvami;
12. obžaluje, da v sporočilu Komisije o vmesnem pregledu večletnega finančnega okvira iz septembra 2016 ni omenjeno izvajanje vključevanja načela enakosti spolov;
13. poziva, naj strategija za enakost spolov in vključevanje načela enakosti spolov postaneta del evropskega semestra;
14. poudarja, da bi morala biti dejanska prednostna naloga Evropske unije zagotoviti preglednost in dostop do informacij o dejanskih dosežkih na področju enakosti spolov in ne zgolj o izvajanju;
15. poziva k sprejetju vključevanja načela enakosti spolov tudi na področjih politike, ki niso neposredno povezane z enakostjo spolov, kot so IKT, promet, podpora podjetništva in naložb ali podnebne spremembe;
16. meni, da bi morala biti mreža zunanjih strokovnjakov in organizacij vključena v vse faze proračunskega postopka, da bi se povečala preglednost in njegova demokratična kakovost, zlasti kar zadeva uporabo pristopa upoštevanja enakosti spolov pri pripravi proračuna;

Sredstva EU za enakost spolov na področju zaposlovanja, socialnih zadev in vključevanja v okviru evropskih strukturnih in investicijskih skladov (skladov ESI)

17. opozarja, da so evropski strukturni in investicijski skladi najpomembnejša finančna podpora za izvajanje politike enakosti spolov v EU, zlasti v primeru Evropskega socialnega sklada, ki je namenjen spodbujanju popolnega vključevanja žensk na trg dela; poudarja, da je na podlagi Uredbe št. 1304/2013 vključevanje načela enakosti spolov obvezen del vseh faz programov in projektov, ki se financirajo iz Evropskega socialnega sklada, vključno s pripravo, izvajanjem, spremljanjem in ocenjevanjem;
18. poudarja pomembno vlogo javnih storitev pri spodbujanju enakosti spolov; poziva Komisijo in države članice, naj si prizadevajo doseči barcelonske cilje, da bi bilo usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja realnost za vse, ter naj z uporabo ustreznih orodij in spodbud, vključno z evropskimi skladi, kot so Evropski socialni sklad, Evropski sklad za regionalni razvoj in Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja, zagotovijo potrebno financiranje socialne infrastrukture za zagotavljanje kakovostne, cenovno sprejemljive in dostopne storitve varstva in nege otrok in drugih vzdrževanih oseb, vključno s starejšimi vzdrževanimi osebami in invalidnimi družinskimi člani; ugotavlja, da se bosta tako povečali udeležba žensk na trgu dela in njihova ekonomska neodvisnost;
19. obžaluje, da se ženske še vedno srečujejo z neenakostjo na delovnem mestu, kot so nižje stopnje udeležbe v zaposlovanju, razlike v plačilu in večje število netipičnih zaposlitev s krajšim delovnim časom, slabše pokojninske pravice, poklicna segregacija in slabša stopnja napredovanja; poudarja pomen Evropskega socialnega sklada pri zagotavljanju možnosti financiranja boja proti diskriminaciji in spodbujanja enakosti spolov delovnem

mestu;

20. ugotavlja, da je neplačano delo pomemben element ekonomske učinkovitosti in da tradicionalni pristop pri plačilu dajatev za socialno varnost ne upošteva neplačanega dela, kot sta na primer varstvo otrok ter nega starejših;
21. ugotavlja, da se bo na podlagi delovnega dokumenta služb Komisije o strateških prizadevanjih za enakost spolov za obdobje 2016–2019 za ukrepe za spodbujanje enakosti spolov v obdobju 2014–2020 porabilo 5,85 milijarde EU, od tega se jih bo 1,6 % porabilo v okviru Evropskega socialnega sklada za posebno prednostno naložbo „Enakost moških in žensk na vseh področjih, vključno z dostopom do zaposlitve, poklicnim napredovanjem, usklajevanjem poklicnega in zasebnega življenja in spodbujanjem enakega plačila za enako delo“;
22. ugotavlja, da bi bilo treba v okviru Evropskega sklada za regionalni razvoj še naprej podpirati naložbe v otroško varstvo, nego starejših ter drugo javno in zasebno socialno infrastrukturo, da bi med drugim spodbudili boljše usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja;
23. poudarja pomembno vlogo Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja pri zagotavljanju potrebnih sredstev za podporo javnih storitev in socialne infrastrukture na podeželju in spodbujanju dostopa do zemljišč in naložb za ženske;
24. poziva Komisijo, naj predlaga nove ciljno usmerjene ukrepe za spodbujanje udeležbe žensk na trgu dela, kot so posebni programi za spodbujanje podjetništva žensk, ki se financirajo s sredstvi Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja;
25. poziva Komisijo, države članice ter regionalne in lokalne oblasti, naj izkoristijo možnosti medsektorskega financiranja v okviru evropskih strukturnih in investicijskih skladov v podporo projektov, ki so namenjeni spodbujanju enakosti spolov; poudarja, da je treba v okviru evropskih strukturnih in investicijskih skladov uporabljati načelo partnerstva, ki pozitivno prispeva k vključevanju načela enakosti spolov na lokalni ravni;
26. želi spomniti, kako pomembna je zahteva o vključitvi kazalnikov, razčlenjenih po spolu, v spremljanje in ocenjevanje operativnih programov, kakor je določeno v Uredbi (EU) št. 1303/2013 o skupnih določbah o evropskih strukturnih in investicijskih skladih, da bi upoštevali cilj enakosti spolov v fazi izvajanja;
27. obžaluje, da kljub prizadevanjem za vzpostavitev standarda na tem področju sistematična metoda za vključevanje načela enakosti spolov v okviru evropskih strukturnih in investicijskih skladov ali ciljni ukrepi, povezani s splošno strategijo vključevanja tega načela, še niso oblikovani; poziva Komisijo in države članice, naj po potrebi povečajo sredstva za oceno enakosti spolov in naj skrbno spremljajo vključevanje načela enakosti spolov;
28. opozarja, da so evropski strukturni in investicijski skladi, za katere velja predhodna pogojenost na področju spolov, ki zahteva ureditve za usposabljanje ustreznega osebja in za vključitev organov, pristojnih za enakost spolov, v pripravo in izvajanje programov; poziva Komisijo, naj zagotovi, da bo ta zahteva izpolnjena; poziva k

učinkoviti uporabi obstoječih stalnih organov za enakost spolov na ravni držav članic; v zvezi s tem pozdravlja najboljše prakse na nacionalni ravni, na primer evropsko skupnost za vključevanje načela enakosti spolov v praksi (Gender CoP) na Švedskem; poziva države članice, naj zagotovijo neodvisnost, učinkovitost ter zadostna pooblastila in vire za organe za enakost, da bodo lahko izpolnjevali svoje glavne naloge;

29. poudarja, da je treba posebno pozornost in prednost nameniti ukrepom evropskih strukturnih in investicijskih skladov za podpiranje naložb v izobraževalne, socialne in zdravstvene storitve poleg otroškega varstva, saj se te storitve soočajo z zmanjšanjem javnih sredstev na nacionalni, regionalni in lokalni ravni, poleg tega bi s temi ukrepi ustvarili delovna mesta;
30. priporoča, da se v večletnem finančnem okviru več sredstev dodeli za socialno infrastrukturo in storitve za varstvo in nego otrok in starejših;
31. obžaluje, da v proračunskih vrsticah v okviru programa za pravice, enakost in državljanstvo 2014–2020 niso opredeljeni viri, ki se dodelijo za posamezne cilje programa, kar otežuje analizo izdatkov za enakost spolov in boj proti nasilju nad ženskami;

Sredstva EU za enakost spolov na področju temeljnih pravic, enakosti in državljanstva v okviru programa za pravice, enakost in državljanstvo 2014–2020

32. ugotavlja, da je po podatkih iz delovnega dokumenta služb Komisije o strateških prizadevanjih za enakost spolov 2016–2019, dvema ciljema v zvezi z enakostjo spolov ter programu Daphne za boj proti nasilju nad ženskami namenjenih približno 35 % sredstev programa za pravice, enakost in državljanstvo, medtem ko znaša skupni proračun za enakost spolov na področju temeljnih pravic, enakosti in državljanstva v okviru tega programa za obdobje 2014–2020 439.5 milijonov EUR; opozarja, da bo veliko več sredstev dodeljenih v okviru cilja Daphne kot v okviru cilja o enakosti spolov; kljub temu obžaluje, da program Daphne nima ločene proračunske vrstice, čeprav je trenutno eden ob posebnih ciljev programa za pravice, enakost in državljanstvo; poudarja, da je treba zagotoviti zadostno finančno podporo za program Daphne ter ohranjati njegovo prepoznavnost in veliko uspešnost;
33. poudarja, da pozivi v okviru cilja Daphne v obdobju 2014–2020 obravnavajo vse oblike nasilja nad ženskami in/ali otroki; ugotavlja, da je večina sredstev namenjenih boju proti nasilju, povezanemu s škodljivimi praksami, in njegovemu preprečevanju (39 %) ter podpori za žrtve nasilja zaradi spola, nasilja v družini ali nasilja v intimnem razmerju, ki jo zagotavljajo specializirane podporne službe za ženske (24 %);
34. ugotavlja, da so bile v okviru cilja enakosti spolov obravnavane naslednje prednostne naloge: enaka ekonomska neodvisnost žensk in moških ter usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja (44 % sredstev); spodbujanje dobre prakse, kar zadeva spolne vloge, in odprava spolnih stereotipov v izobraževanju in usposabljanju ter na delovnem mestu (44 %) ter podpiranje mrež na temo enakosti spolov (12 %);
35. poudarja, da bi morala biti krepitev državljanstva povezana ne le z varstvom in razširitvijo pravic, temveč tudi z izobraževanjem in usposabljanjem o socialnih pravicah in dobrem počutju brez spolnih stereotipov ter z dostopom do socialnih in zdravstvenih

storitev, vključno s spolnim in reproduktivnim zdravjem;

36. obžaluje zmanjšanje sredstev za posebne cilje programa Daphne; poudarja, da je višina proračunskih sredstev za prevzem obveznosti v letu 2013 znašala 18 milijonov EUR v primerjavi s 19,5 milijona EUR leta 2012 in več kot 20 milijoni EUR leta 2011; ugotavlja tudi, da je bilo leta 2016 v delovnem programu za pravice, enakost in državljanstvo za ta cilj predvidenih nekaj več kot 14 milijonov EUR;
37. poziva Komisijo, naj pri pripravi letnega delovnega programa spoštuje ustrezno in pravično porazdelitev finančne podpore med različna področja, ki so zajeta v specifičnih ciljeh programa za pravice, enakost in državljanstvo, pri čemer naj upošteva višino finančnih sredstev, ki so že bila dodeljena v okviru prejšnjega programskega obdobja 2007–2013;
38. poziva Komisijo, naj poveča podporo za evropske mreže na področju enakosti spolov in s tem poveča možnosti vzajemnega učenja, zlasti med podnacionalnimi organi ; zlasti ugotavlja, da je treba posebej podpreti povečanje udeležbe žensk pri odločanju;
39. poziva, naj se bolj pojasni, kako se cilj boja proti nasilju uresničuje v okviru programa za pravice, enakost in državljanstvo; poudarja, kako pomembno je, da finančna sredstva dosežejo lokalne organizacije na terenu ter lokalne in regionalne oblasti, da se zagotovi učinkovito izvajanje; poziva, naj se da prednost organizacijam, ki preprečujejo nasilje in zagotavljajo podporo žrtvam vseh oblik nasilja;
40. priznava, da je treba zagotoviti podporo za izvajanje obstoječih lokalnih in regionalnih pobud za enakost spolov, kot je evropska listina za enakost žensk in moških v lokalnem življenju;
41. poziva Komisijo, naj poostri zahteve glede zbiranja po spolu razčlenjenih podatkov pri izvajanju tega programa, saj je to bistveno sredstvo za učinkovito analizo upoštevanja enakosti spolov pri načrtovanju proračuna;

Sredstva EU za enakost spolov na področju raziskav in inovacij v okviru programa Obzorje 2020

42. poudarja dejstvo, da se v okviru programa Obzorje 2020 v skladu s členom 16 uredbe o tem programu načelo enakosti spola in razsežnost spola kot medsektorski vprašanji vključujeta v raziskave v vseh posameznih delih delovnega programa;
43. želi spomniti na tri cilje vključevanja v okviru tega programa, in sicer: spodbujati enake možnosti in uravnoteženo zastopanost spolov v projektnih skupinah, zagotoviti uravnoteženo zastopanost spolov pri odločanju in vključiti razsežnost spola v vsebino raziskav;
44. pozdravlja dejstvo, da ta program raziskovalnim telesom zagotavlja podporo pri izvajanju načrtov o enakosti spolov; pozdravlja tudi skupni projekt Komisije in Evropskega inštituta za enakost spolov za oblikovanje spletnega orodja za načrte za enakost spolov kot sredstva za ugotavljanje najboljših praks in njeno izmenjavo z ustreznimi deležniki;

45. pozdravlja dejstvo, da imajo vložniki možnost, da v svoje predloge vključijo usposabljanje in posebne študije o enakosti spolov kot upravičene stroške;
46. pozdravlja dejstvo, da je uravnotežena zastopanost spolov med zaposlenimi eden od razvrstitvenih dejavnikov pri vrednotenju meril v tem programu in da ocenjevalci pri ocenjevanju predloga poleg drugih pomembnih vidikov upoštevajo analizo glede na spol;
47. pozdravlja posebne kazalnike, ki se uporabljajo za spremljanje izvajanja vidika enakosti spolov v programu Obzorje 2020, in dejstvo, da je, kar zadeva uravnoteženo zastopanost spolov v svetovalnih skupinah tega programa, udeležba žensk v letu 2014 znašala 52 %¹;
48. meni, da je treba opraviti nadaljnji pregled, da se tudi na podlagi kazalnikov, kot je delež žensk med udeleženci in koordinatorji projektov v programu Obzorje 2020, ocenijo rezultati in po potrebi predlagajo prilagoditve posebnih ukrepov;
49. poziva h krepitvi vključevanja načela enakosti spolov v okviru tega programa in k oblikovanju ciljev v zvezi z enakostjo spolov v strategijah, programih in projektih, in sicer v vseh fazah raziskovalnega kroga;
50. poziva k ohranitvi neodvisne proračunske vrstice za strukturne spremembe projektov glede na spol (na primer enakost spolov v raziskavah in inovacijah (GERI) za obdobje 2014–2016), pa tudi drugih vprašanj v zvezi z enakostjo spolov v raziskavah in inovacijah;
51. pozdravlja dejstvo, da je eden od ciljev iz programa „Znanost z in za družbo“, da se v raziskovalnih postopkih in vsebinah zagotovi enakost spolov; poleg tega pozdravlja nepovratna sredstva v okviru podpore raziskovalnim organizacijam za izvajanje načrtov o enakosti spolov in v okviru spodbujanja enakosti spolov v programu Obzorje 2020 in evropskem raziskovalnem prostoru; vendar obžaluje, da v proračunu ni posebne vrstice za cilje iz tega programa;

Drugi programi in skladi, ki vključujejo posebne cilje o enakosti spolov

52. obžaluje, da Evropski sklad za strateške naložbe ne vključuje vidika enakosti spolov; poudarja, da uspešna izterjava ni mogoča brez obravnavanja učinkov krize na ženske;
53. poudarja, da imajo naravne nesreče velike posledice za infrastrukturo, povezano z javnimi storitvami, in zato ženske posebej prizadenejo; poziva Komisijo, naj uvede zahtevo, da se pri ocenjevanju posledic za prebivalstvo opravi analiza Solidarnostnega sklada EU, pri kateri se upošteva različnost spolov;
54. ugotavlja, da akcijski načrt za enakost spolov za obdobje 2016–2020 na področju zunanjega delovanja in razvojnega sodelovanja vključuje dejavnosti EU v tretjih državah in da obstaja več instrumentov zunanje pomoči, s katerimi se podpirajo cilji o enakosti spolov;

¹ Evropska komisija, Generalni direktorat za raziskave in inovacije, Letno poročilo 2015 o spremljanju programa Obzorje 2020, ISBN 978-92-79-57749-9, str. 44.

55. poudarja, da imajo ženske in deklice, ki so žrtve oboroženih konfliktov, pravico do nujne zdravniške oskrbe, vključno z dostopom do kontracepcije, nujne kontracepcije in splava; opozarja, da je treba v okviru humanitarne pomoči EU spoštovati pravice deklic in žensk v skladu z mednarodnim humanitarnim pravom in da zanje ne bi smele veljati omejitve, ki so jih uvedli drugi partnerski donatorji, kot je navedeno v proračunu EU za leto 2016; pozdravlja pristop EU v zvezi s tem; spodbuja Komisijo, naj ohrani to stališče;
56. poudarja, da vključevanje načela enakosti spolov prav tako sodi med načela, na katerih temelji nedavno oblikovan Sklad za azil, migracije in vključevanje; ponovno poziva, naj se v okviru politik na področju migracij in azila upošteva razsežnost spola in se ženskam zagotovi dostop do varnega prostora, posebne zdravstvene oskrbe, povezane s spolnim in reproduktivnim zdravjem in pravicami, ter naj se posebna pozornost nameni posebnim potrebam ranljivih oseb, kot so ženske, ki so žrtve nasilja, tudi spolnega nasilja, mladoletniki brez spremstva in druge ogrožene skupine, vključno z LGBTI;
57. poziva k sprejetju celovitega sklopa smernic EU o enakosti spolov v migracijski in azilni politiki z zadostnimi finančnimi sredstvi za programe celovitega usposabljanja za strokovnjake, ki utegnejo imeti stik z begunci in prosilci za azil; poudarja, da bi morali biti ti dovezetni za posebne potrebe begunk in probleme, vezane na spol, kot je trgovina z ženskami in deklicami;
58. opozarja na aktualna vprašanja o prenapolnjenosti centrov za sprejem beguncev in o tem, kako to vpliva na varnost žensk; poziva, naj se Sklad za azil, migracije in vključevanje v večji meri uporabi za izboljšanje sprejemnih centrov, tako da bodo imeli ločene spalne in sanitarne prostore za ženske in moške, ter za izboljšanje dostopa do zdravstvenih storitev, ki upoštevajo različnost spolov, vključno s predporodno in poporodno nego;
59. meni, da bi bilo treba države članice spodbujati k boljši uporabi sredstev iz kohezijskih skladov in evropskih strukturnih in investicijskih skladov ter Sklada za azil, migracije in vključevanje za spodbujanje vključevanja beguncev na trg dela, pri čemer bi bilo treba posebej upoštevati, da bi s cenovno sprejemljivim otroškim varstvom begunkam omogočili dostop do zaposlitve;
60. poziva k pregledu zvišanja finančnih sredstev programov Daphne in Odysseus ter širšega področja njune uporabe z oceno njune razširitve tako, da bi obravnavala veliko ranljivost begunk in zagotavljala večjo podporo pri obravnavanju teh problemov, vezanih na spol;
61. poudarja, da so bili za izpolnjevanje potreb v okviru sedanje begunske krize uporabljeni tudi drugi skladi, kot je Sklad za notranjo varnost, posebni finančni instrumenti, kot je instrument za zagotavljanje nujne pomoči, ter drugi *ad hoc* instrumenti in nepovratna sredstva; opozarja na težave pri spremljanju uporabe teh skladov, zlasti z vidika enakosti spolov, in poziva k usklajeni, učinkoviti in pregledni uporabi sredstev EU na tem področju ob upoštevanju različnosti spolov;
62. poziva, naj se posebna sredstva namenijo za podporo ciljno usmerjenih ukrepov, pri katerih sodelujejo organizacije na terenu ter lokalni in regionalni organi, da se zagotovijo zadostitev osnovnih potreb, varstvo človekovih pravic, varnost in zaščita

prosilk za azil, begunk in migrantk ter deklic med njimi, pa tudi oseb LGBTI;

Priporočila politike

63. ponavlja svojo zahtevo, da se pri pripravi proračuna na vseh ravneh proračunskega postopka EU upošteva načelo enakosti spolov; poziva k doslednemu upoštevanju načela enakosti spolov v celotnem proračunskem postopku, da se bodo lahko proračunski odhodki uporabljali kot sredstvo za spodbujanje enakosti spolov;
64. poziva, naj se pri pripravi programov financiranja EU po letu 2020 načelo enakosti spolov dosledno in učinkovito vključuje v pripravo proračuna in v politike, da bi se povečalo financiranje EU za ukrepe proti diskriminaciji na podlagi spola, pri čemer je treba upoštevati naslednje vidike:
 - i) opredelitev implicitnih in eksplicitnih vprašanj spola,
 - ii) opredelitev dodeljevanja povezanih virov, kjer je to mogoče ter
 - iii) ocena, ali se bodo s programi financiranja EU obstoječe neenakosti med ženskami in moškimi (tudi skupinami žensk in moških) oziroma deklicami in dečki ter vzorci odnosov med spoloma nadaljevali ali spremenili.
65. poziva, naj naslovi proračuna EU stremijo k enako prepričljivim ciljem glede spolov in standardom vključevanja načela enakosti spolov;
66. poziva, naj se jasno opredeli znesek, ki ga je treba dodeliti za posamezne cilje in ukrepe politike za enakost spolov, da se povečata preglednost in odgovornost;
67. opozarja, da je upoštevanje enakosti spolov pri pripravi proračuna metodologija, ki jo je treba uporabiti v vseh proračunskih vrsticah EU, ne le za programe, pri katerih naj bi bilo bolj verjetno, da vplivajo na enakost spolov;
68. ugotavlja, da vključevanje načela enakosti spolov ni enkraten ukrep in da upoštevanje enakosti spolov pri pripravi proračuna zahteva stalno zavezanost razumevanju spolov, kar vključuje analizo in posvetovanja ter stalne proračunske prilagoditve, da se upoštevajo spreminjajoče se potrebe žensk in moških ter dečkov in deklic;
69. meni, da je znesek sredstev EU v višini 6,17 milijarde EUR, ki je v večletnem finančnem okviru dodeljen za doseganje ciljev tega strateškega prizadevanja za enakost spolov, prvi korak, in poziva, naj se ta znesek v naslednjem večletnem finančnem okviru poveča;
70. meni, da bi lahko bil vmesni pregled večletnega finančnega okvira priložnost za to, da se izboljšajo rezultati proračuna EU pri uresničevanju enakosti spolov in da se dosežki predstavijo javnosti;
71. zato obžaluje, da se je Komisija odločila, da v vmesnem pregledu večletnega finančnega okvira ne bo obravnavala vprašanja izvajanja vključevanja načela enakosti spolov, in poziva h konkretnjšim ukrepom za odpravo te pomanjkljivosti;
72. poziva, naj se pri izbiri projektov ter spremljanju in ocenjevanju vseh ukrepov, ki se

financirajo iz proračuna EU, upoštevajo kazalniki glede na spol; poleg tega poziva, naj se v okviru splošne predhodne pogojenosti obvezno oceni učinek na enakost spolov in naj se zbirajo po spolu razčlenjeni podatki o upravičencih in udeležencih;

73. odločno priporoča, naj bodo po spolu razčlenjeni podatki dostopni javnosti, da se zagotovita finančna odgovornost in preglednost;
74. poziva k sprejetju metodologije za merjenje neenakosti spolov iz poročila z naslovom Indeks enakosti spolov za leto 2015 – merjenje enakosti spolov v Evropski uniji v obdobju 2005–2012, ki ga je leta 2015 objavil Evropski inštitut za enakost spolov, ki bo podlaga za načrtovanje in izvajanje programov financiranja EU.
75. poziva institucije EU in države članice, naj za vse uslužbenke, ki sodelujejo pri oblikovanju politike in v proračunskih postopkih, organizirajo redna usposabljanja in programe tehnične pomoči v zvezi z orodji za vključevanje načela enakosti spolov; poziva k spodbujanju upoštevanja načela enakosti spolov pri pripravi proračuna v politikah EU in nacionalnih strategijah, da bi učinkoviteje spodbujali enakost spolov;
76. poziva Komisijo, naj skrbno spremlja učinkovitost nacionalnih pritožbenih organov in postopkov na področju izvajanja direktiv o enakosti spolov;
77. poziva Računsko sodišče, naj razsežnost spola vključi tudi v ocenjevanje izvrševanja proračuna Unije v zvezi s posebnimi cilji EU na področju politik enakosti ter njihovimi horizontalnimi vidiki, in sicer tako v svojih priporočilih kot tudi v posebnih poročilih; ravno tako poziva države članice, naj razsežnost spola vključijo v svoje proračune, da bi preučili vladne programe in politike, njihov učinek na dodeljevanje sredstev in prispevek k enakosti moških in žensk;
78. ponovno izraža zaskrbljenost zaradi očitnega neravnovesja v zastopanosti spolov med člani Evropskega računskega sodišča, ki je daleč največje od vseh institucij EU, saj ima zdaj 28 moških in le 3 ženske (dve manj kot na začetku leta 2016); poziva Svet, naj v prihodnje, dokler ne bo dosežena ustrezna uravnotežena zastopanost, Parlamentu predlaga dva kandidata, in sicer eno žensko in enega moškega za vsako prihodnje imenovanje;
79. poziva k spremljanju in vrednotenju nacionalnega akcijskega načrta za obdobje 2013–2016 o enakem obravnavanju na Poljskem; je zaskrbljen, ker javna uprava ni rezervirala posebnih sredstev iz osrednjega proračuna za enakost spolov v okviru izvajanja nacionalnega akcijskega načrta; poziva k uravnoteženi zastopanosti pri ustanovitvi nadzornega organa, ki naj vključuje strokovnjake in predstavnike nevladnih organizacij s področja ženskih pravic in enakosti spolov;
80. izreka pohvalo delu komisarja za človekove pravice na Poljskem, ki je v skladu z zakonom o enakem obravnavanju vodja organa za enakost, pristojnega za izvajanje načela enakega obravnavanja; je zelo zaskrbljen zaradi nedavnih proračunskih rezov, ki vplivajo na komisarja za človekove pravice; opozarja, da bi moral imeti nacionalni organ ustrezne človeške in finančne vire, poleg tega bi bilo treba spoštovati in ohranjati njegovo neodvisnost;

o

81. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

OBRAZLOŽITEV

Enakost moških in žensk je temeljna vrednota Evropske unije, ki je zapisana v Pogodbah. Enakost spolov obravnava tudi 15 direktiv, ki jih je sprejela EU, poleg tega je izrecen cilj v nekaterih delih proračuna EU. Ne glede na ukrepe, ki jih uporabljamo za določanje enakosti spolov, smo vseeno še vedno daleč od uresničitve tega cilja. Zato se v tem poročilu poziva k veliko bolj proaktivni in ciljno usmerjeni uporabi proračuna, da se doseže cilj enakosti spolov.

S sredstvi EU se že zdaj pomembno pozitivno prispeva k spodbujanju enakosti spolov. Nekateri programi EU (npr. Evropski socialni sklad, program za pravice, enakost in državljanstvo ter program Obzorje 2020) vsebujejo posebne ukrepe za enakost spolov, medtem ko drugi vključujejo le sklicevanja na splošna načela enakosti spolov. Vseeno so v zelo maloštevilnih programih določeni jasni cilji in namenska sredstva ter sistematično izvajanje ter spremljanje. Na splošno se vprašanja spola običajno v večji meri obravnavajo na področjih t. i. mehke politike, npr. razvoj človeških virov, kot v okviru t. i. trde politike.

To poročilo vsebuje oceno o tem, kako se vključevanje načela enakosti spolov izvaja pri dodeljevanju sredstev EU s poudarkom na financiranju otroškega varstva s sredstvi EU v okviru evropskih strukturnih in investicijskih skladov ter pri uporabi sredstev programa Obzorje 2020 in pri uporabi programa za pravice, enakost in državljanstvo (s poudarkom na cilju o enakosti spolov in spremljanju programa Daphne glede nasilja nad ženskami). Vsebuje tudi priporočilo politike o tem, kako splošno znana načela EU o enakosti spolov in vključevanja načela enakosti spolov prenesti v odločanje o dodeljevanju proračunskih sredstev in njihovi porabi na področjih politike EU.

Na podlagi operativnih programov Komisije, dogovorjenih z državami članicami, regijami in Komisijo, naj bi se v obdobju 2014–2020 v okviru evropskih strukturnih in investicijskih skladov za ukrepe za spodbujanje enakosti spolov porabilo 5,85 milijarde EU. Evropski strukturni in investicijski skladi so torej najpomembnejša finančna podpora za izvajanje politike enakosti spolov v EU, zlasti Evropskega socialnega sklada, v okviru katerega naj bi se spodbujalo polno vključevanje žensk na trg dela; v obdobju 2014–2020 se bo za ukrepe za spodbujanje enakosti spolov porabilo 5,85 milijarde EU, od tega se jih bo 1,6 % porabilo v okviru Evropskega socialnega sklada za posebno prednostno naložbo „*Enakost med moškimi in ženskami na vseh področjih, vključno z dostopom do zaposlitve, poklicnim napredovanjem, usklajevanjem poklicnega in zasebnega življenja in spodbujanjem enakega plačila za enako delo*“. Poleg teh posebnih ukrepov bi lahko sprejeli tudi druge ukrepe, na primer sredstva Evropskega sklada za regionalni razvoj bi bilo treba uporabiti tudi za podporo naložb v infrastrukturo otroškega varstva in drugo socialno infrastrukturo. Raziskave so pokazale, da bi naložbe v storitve varstva in nege ustvarile skoraj toliko delovnih mest za moške kot naložbe v gradbeno industrijo, ustvarile pa bi tudi skoraj štirikrat toliko delovnih mest za ženske.

Skupni proračun programa za pravice, enakost in državljanstvo za obdobje 2014–2020 (ki nadomešča prejšnje programe Progress, Temeljne pravice in državljanstvo ter Daphne III) znaša 439,5 milijona EUR, od tega je 35 % sredstev namenjenih dvema ciljema o enakosti spolov v okviru tega programa (Spodbujanje enakosti med ženskami in moškimi ter vključevanje enakosti spolov ter Preprečevanje nasilja nad otroki, mladimi, ženskami in

drugimi ogroženimi skupinami – Daphne). Vendar v fazi izvajanja tega programa primanjkuje po spolu razčlenjenih podatkov. Poleg tega poročevalka obžaluje zmanjšanje razpoložljivih sredstev za posebni cilj Daphne in priporoča, naj se finančna podpora ustrezno in pravično porazdeli med različna področja in se bolj pojasni, kako se v okviru programa za pravice, enakost in državljanstvo uresničuje cilj o boju proti nasilju.

Na področju programa Obzorje 2020 poročevalka pozdravlja pristop vključevanja načela enakosti spolov kot medsektorsko vprašanje v vseh različnih delih delovnega programa v skladu z zahtevami člena 16 uredbe o tem programu, vendar je treba opraviti nadaljnji pregled, da se rezultati ocenijo na podlagi kazalnikov, poleg tega bi bilo treba v vseh stebrih programa še okrepiti vključevanje načela enakosti spolov. Poročevalka poudarja, da bi bilo treba neodvisne proračunske vrstice za projekte strukturnih sprememb glede na spol (na primer GERI za obdobje 2014–2016) ohraniti, obenem pa se izogniti predvidenim spremembam, na podlagi katerih naj bi sredstva za enakost spolov vključila v splošnejši razdelek.

Poročevalka vseeno meni, da bi lahko EU svoje proračunske vire veliko bolje uporabila za uresničevanje tega cilja. V študiji službe za parlamentarne raziskovalne storitve je bilo ugotovljeno, da v večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020 ni jasne strategije za enakost spolov s posebnimi in splošnimi cilji ali dodelitvami sredstev. Pri pripravi splošnega proračuna EU se načelo enakosti spolov ne upošteva sistematično. Pogosto ni mogoče določiti, če je za doseganje cilja enakosti spolov dodeljenih kaj sredstev in katera sredstva so za to dodeljena. Za številne programe ni informacij z vidika spola o dodelitvah finančnih sredstev ter o izvajanju in rezultatih oziroma so te informacije nepopolne. Institucije EU in nacionalne institucije zelo redko sprejmejo pomembna orodja za vključevanje načela enakosti spolov, kot so kazalci, vezani na spol, ocena učinka na enakost spolov in upoštevanje enakosti spolov pri pripravi proračuna. Glede tega je nekaj izjem, kot je okvirni program Obzorje 2020, ki vsebuje vključevanje načela enakosti spolov in ustrezne kazalce.

Žal se je v zadnjih nekaj letih izvajanje politik o enakosti spolov nekoliko opustilo. Ciljni programi glede enakosti spolov niso odporni proti temu trendu, eden od primerov postopnega zmanjševanja finančnih sredstev za politiko, vezano na spol, je program Daphne.

Vključevanje načela enakosti spolov v proračun EU omogoča informiranje in nato usmerjanje delovanja za ponovno napredovanje v smeri zastavljene poti k doseganju enakosti spolov. Če zavzamemo tako široko stališče o pozitivni vlogi, ki jo lahko ima proračun EU pri obravnavanju tega temeljnega cilja, lahko ta najnovejši trend neukrepanja obrnemo.

Poročevalka je razočarana, ker Komisija pri vmesnem pregledu večletnega finančnega okvira ni podala predlogov za to področje in ni omenila vključevanja načela enakosti spolov. Meni namreč, da že sam ukrep upoštevanja enakosti spolov pri pripravi proračuna ozavešča o tem, da je treba odpraviti neenakost. Pri tem naj bi se ob pravilnem izvajanju s kazalci, vezanimi na spol, tudi pokazalo, kje so pozitivne posledice proračuna EU in kje se proračun ni uspešno uporabil. Z jasnim merjenjem pozitivne dodane vrednosti pri izvajanju programov EU bomo lahko državljanom pokazali bistveno razliko glede enakosti spolov, ki smo jo dosegli s proračunom.

Zato se v tem poročilu poziva k veliko bolj proaktivni uporabi proračuna za doseganje cilja o enakosti spolov, ki je bil že od začetka v središču dela EU.

16.12.2016

MNENJE ODBORA ZA PRORAČUN

za Odbor za pravice žensk in enakost spolov

o sredstvih EU za enakost spolov
(2016/2144(INI))

Pripravljalca mnenja: Eider Gardiazabal Rubial

POBUDE

Odbor za proračun poziva Odbor za pravice žensk in enakost spolov kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

- A. ker je v dokumentu z naslovom Strateška prizadevanja za enakost spolov v obdobju 2016–2019 iz decembra 2015 poudarjena ključna vloga finančnih sredstev Evropske unije za podporo enakosti spolov, ki je ena od temeljnih vrednot Evropske unije;
- B. ker člen 8 PDEU določa naslednje: „V vseh svojih dejavnostih si Unija prizadeva odpraviti neenakosti in spodbujati enakost med moškimi in ženskami“;
- C. ker mora Parlament v poročilu o reviziji večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020¹ bolj podpreti učinkovito vključevanje načela enakosti spolov v boju proti vsem oblikam diskriminacije;
- D. ker cilj o enakosti spolov v Evropi glede na indeks enakosti spolov za leto 2015, ki ga je objavil Evropski inštitut za enakost spolov, še zdaleč ni uresničen;
- E. ker je treba zaradi upoštevanja načela enakosti spolov pri pripravi proračuna vidik spola vključiti na vseh ravneh proračunskega postopka, od načrtovanja, priprave do revizije in ocene, ter povečati financiranje EU za spodbujanje enakosti spolov;
- F. ker je zaradi pomanjkanja na spol vezanih kazalnikov in po spolu razčlenjenih podatkov ter nezadostnih izvedbenih strategij žal nemogoče ustvariti pravo finančno in proračunsko odgovornost in tako ugotoviti, kako politika EU vpliva na enakost spolov;
- G. ker poročilo z naslovom Indeks enakosti spolov za leto 2015 – merjenje enakosti spolov v Evropski uniji v obdobju 2005–2012, ki ga je leta 2015 objavil Evropski inštitut za

¹ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0309.

enakost spolov, zagotavlja podrobno oceno in dobro metodologijo za merjenje enakosti spolov, ki je popolnoma skladna z načelom vključevanja enakosti spolov;

- H. ker je treba spomniti na Medinstitucionalni sporazum med Parlamentom, Svetom in Komisijo z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje, zlasti na člene 20 do 24 o naknadnem vrednotenju obstoječe zakonodaje kot podlagi za nadaljnje ukrepanje;
- I. ker je treba pozdraviti prizadevanja za uvedbo kazalnikov, vezanih na spol, in zbiranje po spolu razčlenjenih podatkov v nekaterih zakonodajnih ukrepih in politikah EU, na primer v Evropskem socialnem skladu;
1. obžaluje, da se izvrševanje proračuna EU trenutno ne ujema z zavezanostjo enakosti spolov na visoki ravni;
 2. poziva, naj vsi proračunski naslovi stremijo k ambicioznim in jasnim ciljem v zvezi z enakostjo spolov in upoštevajo standarde vključevanja načela enakosti spolov ter naj določajo znesek, ki se dodeli posameznim ciljem in ukrepom politike, da bodo ti preglednejši in ne bodo zasenčili ciljev v zvezi z enakostjo spolov; meni, da bi morala biti enakost spolov kot ločeni cilj politike vključena v vse naslove proračuna EU;
 3. poziva, naj se pri izbiri projektov ter spremljanju in ocenjevanju vseh ukrepov, ki se financirajo iz proračuna EU, upoštevajo kazalniki in merila glede na spol ter naj se sistematično zbirajo po spolu razčlenjeni podatki o upravičencih in udeležencih, tudi kar zadeva instrumente, podprte s proračunom EU, obenem pa naj se prepreči prekomerna regulacija;
 4. meni, da je znesek v višini 6,17 milijarde EUR, ki je v večletnem finančnem okviru dodeljen za doseganje ciljev tega strateškega prizadevanja za enakost spolov, prvi korak, in poziva, naj se ta znesek v naslednjem večletnem finančnem okviru poveča; meni, da je treba ta znesek povečati na podlagi ocene veljavne zakonodaje, kot je bilo dogovorjeno v Medinstitucionalnem sporazumu med Parlamentom, Svetom, in Komisijo o boljši pripravi zakonodaje;
 5. poziva, naj se pri pripravi programov financiranja EU po letu 2020 načelo enakosti spolov dosledno in učinkovito vključuje v pripravo proračuna in v politike, da bi se povečalo financiranje EU za ukrepe proti diskriminaciji na podlagi spola, pri čemer je treba upoštevati naslednje vidike:
 - i) opredelitev implicitnih in eksplicitnih vprašanj spola,
 - ii) opredelitev dodeljevanja povezanih virov, kjer je to mogoče, in
 - iii) ocena, ali se bodo s programi financiranja EU nadaljevale ali spremenile obstoječe neenakosti med ženskami in moškimi (tudi skupinami žensk in moških) oziroma deklicami in dečki ter vzorci odnosov med spoloma.
 6. poziva k sprejetju metodologije za merjenje neenakosti spolov iz poročila z naslovom Indeks enakosti spolov za leto 2015 – merjenje enakosti spolov v Evropski uniji v obdobju 2005–2012, ki ga je leta 2015 objavil Evropski inštitut za enakost spolov, ki bo podlaga za načrtovanje in izvajanje programov financiranja EU.

**IZID KONČNEGA GLASOVANJA
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

Datum sprejetja	8.12.2016
Izid končnega glasovanja	+: 22 -: 5 0: 2
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Nedžmi Ali (Nedzhmi Ali), Richard Ashworth, Jean-Paul Denanot, Gérard Deprez, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazabal Rubial, Jens Geier, Ingeborg Gräßle, Zbigniew Kuźmiuk, Vladimír Maňka, Clare Moody, Paul Rübig, Petri Sarvamaa, Patricija Šulin, Eleftherios Sinadinos (Eleftherios Synadinos), Indrek Tarand, Monika Vana, Marco Zanni
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Xabier Benito Ziluaga, Bill Etheridge, Ivana Maletić, Andrej Novakov (Andrej Novakov), Derek Vaughan
Namestniki (člen 200(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Clara Eugenia Aguilera García, José Blanco López, Edouard Ferrand, Valentinas Mazuronis, Claudia Schmidt, Nils Torvalds

19.1.2017

MNENJE ODBORA ZA PRORAČUNSKI NADZOR

za Odbor za pravice žensk in enakost spolov

o sredstvih EU za enakost spolov
(2016/2144(INI))

Pripravljaivec mnenja: Luke Ming Flanagan

POBUDE

Odbor za proračunski nadzor poziva Odbor za pravice žensk in enakost spolov kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

- ob upoštevanju poročila Sveta Evrope o upoštevanju vidika spola pri pripravi proračuna: končno poročilo skupine strokovnjakov o upoštevanju vidika spola pri pripravi proračuna, Strasbourg, 2005,
- A. ker je enakost moških in žensk temeljna vrednota EU, zapisana v Pogodbah; ker se bo kmalu končala strategija EU za enakost žensk in moških 2010–2015, s čimer se ponuja priložnost za oceno stanja na tem področju;
- B. ker so Evropski parlament, Svet in Komisija v skupni izjavi o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju pozvali, da se v letni proračunski postopek, ki se uporablja za večletni finančni okvir za obdobje 2014–2020, po potrebi vključijo elementi, ki bodo upoštevali enakost spolov, ob upoštevanju načinov, na katere splošni finančni okvir Unije prispeva k večji enakosti spolov in zagotavlja vključevanje načela enakosti spolov;
- C. ker je bila v dokumentu z naslovom Strateška prizadevanja za enakost spolov v obdobju 2016–2019, objavljenem decembra 2015, ponovno izražena zavezanost nadaljnjim prizadevanjem za spodbujanje enakosti med ženskami in moškimi, poudarjena pa je tudi ključna vloga finančnih sredstev EU za podporo enakosti spolov;
- D. ker skupni proračun EU za financiranje enakosti spolov na področju temeljnih pravic, enakosti in državljanstva v okviru programa za pravice, enakost in državljanstvo 2014–2020 znaša 439,5 milijona EUR, pri čemer je 35 % namenjenih dvema ciljema za enakost spolov, ki sta povezana z enakostjo spolov, in programu Daphne za boj proti nasilju nad ženskami;

- E. ker bo v obdobju 2014–2020 za ukrepe za spodbujanje enakosti spolov iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov (ESI) porabljenih 5,85 milijarde EUR, pri čemer se bo 1,6 % porabilo v okviru Evropskega socialnega sklada (ESS) za posebno prednostno naložbo „Enakost med moškimi in ženskami na vseh področjih, vključno z dostopom do zaposlitve, poklicnim napredovanjem, usklajevanjem poklicnega in zasebnega življenja in spodbujanjem enakega plačila za enako delo“;
- F. ker je že v instituciji EU za proračunski nadzor, Evropskem računskem sodišču, bistveno neravnovesje med spoloma, ki se je v letu 2016 z vsakim novim imenovanjem še stopnjevalo;
- G. ker je eno izmed najbolj izpovednih meril enakosti spolov enako plačilo, vendar so enako pomembna tudi prizadevanja EU in rezultati teh prizadevanj na področju krepitev udeležbe žensk na trgu dela in enake ekonomske neodvisnosti žensk in moških, spodbujanja enakosti žensk in moških pri odločanju, boja proti nasilju na podlagi spola ter zaščite in podpore za žrtve ter spodbujanja enakosti spolov in pravic žensk po svetu;
- H. ker Medinstitucionalni sporazum med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o boljši pripravi zakonodaje z dne 13. aprila 2016 podpira oblikovanje zahtev po spremljanju, vključno z merljivimi kazalniki, ki bodo služili kot podlaga za zbiranje dokazov o dejanskih rezultatih zakonodaje ter podpiranje nadaljnjih ukrepov ob izogibanju administrativnih ovir;
- I. ker je OZN v Pekinških izhodiščih za ukrepanje iz leta 1995 pozvala k upoštevanju vidika spolov v proračunskih postopkih;
1. ugotavlja, da bi moralo biti upoštevanje vidika spolov pri pripravi proračuna instrument demokratičnega upravljanja, ki bo pripomogel k uresničenju enakosti spolov; prav tako bi moralo biti med nalogami proračunskega nadzora, da pokažejo, v kakšnem obsegu proračun EU in njihovo izvajanje podpirata ali ovirata politike enakosti spolov; meni, da je sedanji razkorak med plačili moških in žensk za enako delo povsem nesprejemljiv;
 2. je seznanjen, da se pri pripravi proračuna na določenih političnih področjih upošteva spodbujanje enakih možnosti za moške in ženske (zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje, notranje zadeve, pravosodje, razvoj in sodelovanje, raziskave in inovacije, izobraževanje in kultura), vendar verjame, da bi to morali upoštevati na vseh političnih področjih, kjer je to smiselno, ter tako prispevati k zagotavljanju enakega dostopa žensk do trga dela, vodilnih položajev in položajev odločanja ter k odpravi plačnih razlik za enako delo;
 3. poudarja, da je treba vključevanje načela enakosti spolov opredeliti kot kategorijo za analizo v proračunskem procesu z zagotovitvijo kvalitativne analize, ki se jo uporabi za spremljanje in dokončno odpravo razlike v plačilu med spoloma, da bi tako zagotovili popolno enakost spolov;
 4. meni, da ima ustrezno upoštevanje vidika spola pri pripravi proračuna pozitiven vpliv, izboljšuje možnosti za zaposlitev žensk in njihove prejemke na splošno, obenem pa povečuje delež delovne sile;
 5. poudarja, da je treba posebno pozornost nameniti ukrepom evropskih strukturnih in

investicijskih skladov za podpiranje naložb v izobraževalne, socialne in zdravstvene storitve, saj se soočajo z zmanjšanjem javnih sredstev na nacionalni in lokalni ravni;

6. obžaluje, da drugi cilji politik v okviru iste proračunske postavke prepogosto zasenčijo cilje enakosti spolov;
7. obžaluje, da se pri spremljanju in oceni ukrepov za uveljavljanje enakosti spolov, ki se financirajo s proračunskimi sredstvi EU, ni mogoče opreti na podatke, ločene po spolu, in kazalnike, vezane na spol; pozdravlja prizadevanja za uvedbo kazalnikov, vezanih na spol, in zbiranje po spolu razčlenjenih podatkov v nekaterih zakonodajnih aktih in politikah EU, na primer v ESS; meni, da je treba okrepiti prizadevanja za razvoj teh kazalnikov, s čimer bi spremljali vsa ključna področja politike EU na področju enakosti spolov; pozdravlja in podpira zavezanost v dokumentu z naslovom Strateška prizadevanja za enakost spolov v obdobju 2016–2019, da se izboljša zbiranje podatkov s podporo Eurostata, Evropskega inštituta za enakost spolov (EIGE), Eurofunda, Sveta Evrope in Agencije Evropske unije za temeljne pravice (FRA);
8. ponovno izraža zaskrbljenost zaradi velikega neravnovesja v zastopanosti spolov med člani Evropskega računskega sodišča, ki je daleč največje od vseh institucij EU, saj ima zdaj 28 moških in le 3 ženske (dve manj kot na začetku leta 2016); poziva Svet, naj v prihodnje, dokler ne bo doseženo ustrezno ravnovesje, Parlamentu predlaga dva kandidata, in sicer eno žensko in enega moškega za vsako prihodnje imenovanje;
9. poziva Evropsko računsko sodišče, naj glede na novi postopek EU za pripravo proračuna, ki bo temeljil na rezultatih, v svojih priporočilih in posebnih poročilih zagotovi podatke o učinku proračuna in evropskih programov na posebne cilje EU na področju politik enakosti ter njihove horizontalne vidike;
10. poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo celostno razpravo o politikah in proračunskih odločitvah, da bi okrepile politike, ki prispevajo k enakosti spolov, in v prihodnosti dosegle želeni cilj enakega plačila za enako delo za vse;
11. upoštevajoč načelo odgovorne porabe proračunskih sredstev EU, poziva k podrobni analizi stroškov in koristi, da bi ukinili proračunska sredstva za vključevanje načela enakosti spolov, ki so se izkazala za neučinkovita;
12. obsoja vse oblike diskriminacije moških in žensk ter nasilja nad njimi.

**IZID KONČNEGA GLASOVANJA
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

Datum sprejetja	9.1.2017
Izid končnega glasovanja	+: 20 -: 0 0: 1
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Inés Ayala Sender, Ryszard Czarnecki, Dennis de Jong, Martina Dlabajová, Luke Ming Flanagan, Jens Geier, Ingeborg Gräßle, Verónica Lope Fontagné, Georgi Pirinski, Petri Sarvamaa, Claudia Schmidt, Bart Staes, Tomáš Zdechovský
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Brian Hayes, Cătălin Sorin Ivan, Benedek Jávor, Dan Nica, Julia Pitera, Miroslav Poche, Patricija Šulin
Namestniki (člen 200(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Clare Moody

**IZID KONČNEGA GLASOVANJA
V PRISTOJNEM ODBORU**

Datum sprejetja	25.1.2017
Izid končnega glasovanja	+: 20 -: 4 0: 2
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Beatriz Becerra Basterrechea, Viliija Blinkevičiūtė, Anna Maria Corazza Bildt, Iratxe García Pérez, Arne Gericke, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Florent Marcellesi, Angelika Mlinar, Maria Noichl, Marijana Petir, João Pimenta Lopes, Terry Reintke, Liliana Rodrigues, Michaela Šojdrová, Ernest Urtasun, Ángela Vallina, Jadwiga Wiśniewska, Jana Žitňanská
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Catherine Bearder, Biljana Borzan, Rosa Estaràs Ferragut, Eleonora Forenza, Mylène Troszczynski, Julie Ward
Namestniki (člen 200(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Sorin Moisă

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V PRISTOJNEM ODBORU**

20	+
ALDE	Catherine Bearder, Beatriz Becerra Basterrechea, Angelika Mlinar
GUE/NGL	Eleonora Forenza, João Pimenta Lopes, Ángela Vallina
PPE	Anna Maria Corazza Bildt, Rosa Estaràs Ferragut, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz
S&D	Vilija Blinkevičiūtė, Biljana Borzan, Iratxe García Pérez, Sorin Moisă, Maria Noichl, Liliana Rodrigues, Julie Ward
VERTS/ALE	Florent Marcellesi, Terry Reintke, Ernest Urtasun

4	-
ECR	Arne Gericke, Jadwiga Wiśniewska, Jana Žitňanská
ENL	Mylène Troszczynski

2	0
PPE	Marijana Petir, Michaela Šojdrová

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani